

Wymagania edukacyjne z języków obcych dla klas IV–VIII

Zasady ogólne

Wymagania opisują konkretne działania ucznia. Każdy zapis zaczyna się od tego, co uczeń robi: wskazuje, wyjaśnia, stosuje, analizuje, uzasadnia albo tworzy. Zakres słownictwa, gramatyki, funkcji językowych i tematów wynika z programu nauczania realizowanego w danej klasie.

Wymagania są kumulatywne. Uczeń otrzymujący wyższą ocenę spełnia także wymagania na oceny niższe. Ocena niedostateczna oznacza, że uczeń nie osiągnął jeszcze minimum określonego dla oceny dopuszczającej.

Ocenie podlegają osiągnięcia edukacyjne, a nie temperament lub zachowanie ucznia. Samo zgłaszanie się, częstotliwość wypowiedzi, chęć udziału w lekcji czy wykonywanie nieobowiązkowych prac nie są warunkiem otrzymania określonej oceny.

W przypadku ucznia wymagającego dostosowania nauczyciel dostosowuje wymagania i sposób ich sprawdzania do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami i Statutem szkoły.

1. Słownictwo i gramatyka

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń wyjaśnia znaczenie podstawowych słów i zwrotów oraz opisuje prostymi słowami ich użycie w znanych sytuacjach. Rozpoznaje podstawowe struktury gramatyczne i z pomocą wzoru, podpowiedzi lub listy słów buduje bardzo proste zdania związane z tematami omawianymi na lekcjach.

Ocena dostateczna (3): Uczeń stosuje poznane słownictwo i podstawowe struktury gramatyczne w typowych, wcześniej ćwiczonych zadaniach. Uzupełnia zdania, dobiera właściwe formy, tworzy proste zdania i krótkie wypowiedzi. Popołnia błędy, ale zazwyczaj nie uniemożliwiają one zrozumienia głównego sensu.

Ocena dobra (4): Uczeń analizuje kontekst i odróżnia podobne słowa, zwroty oraz struktury gramatyczne. Klasyfikuje formy językowe, wybiera rozwiązanie pasujące do sytuacji i samodzielnie stosuje poznane zasady w typowych oraz częściowo nowych zadaniach. Błędy są nieliczne i zwykle nie zakłócają przekazu.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń uzasadnia wybór słowa, zwrotu lub formy gramatycznej i wyjaśnia, dlaczego dane rozwiązanie pasuje do kontekstu. Świadomie dobiera słownictwo

i konstrukcje do celu wypowiedzi, poprawia własne błędy po otrzymaniu wskazówki i sprawnie wykorzystuje zakres języka przewidziany dla danej klasy.

Ocena celująca (6): Uczeń tworzy samodzielne wypowiedzi, łącząc poznane słownictwo i struktury w nowych sytuacjach. Projektuje sposób wykonania zadania językowego, modyfikuje poznane wzory i formułuje wypowiedzi odpowiednie do celu i odbiorcy. Nie musi wykraczać poza program nauczania; liczy się twórcze wykorzystanie treści objętych programem.

2. Czytanie ze zrozumieniem

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń opisuje podstawowy sens krótkiego, prostego tekstu i wskazuje w nim najbardziej oczywiste informacje. Z pomocą pytań lub podpowiedzi wybiera właściwą odpowiedź, dopasowuje tekst do ilustracji lub nagłówka i streszcza najważniejszą informację w bardzo prosty sposób.

Ocena dostateczna (3): Uczeń stosuje poznane strategie czytania: wyszukuje potrzebne informacje, ustala kolejność wydarzeń, dobiera odpowiedzi i wykonuje typowe zadania do tekstu. Rozumie główny sens oraz część informacji szczegółowych, nawet jeśli nie rozumie każdego słowa.

Ocena dobra (4): Uczeń analizuje tekst, odróżnia informacje główne od szczegółowych, porządkuje je i klasyfikuje według podanego kryterium. Rozpoznaje związek między częściami tekstu, porównuje informacje oraz wykorzystuje kontekst do zrozumienia nieznanymi elementami.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń uzasadnia swoje odpowiedzi informacjami z tekstu, wyjaśnia wybór i ocenia, które informacje są najważniejsze dla wykonania zadania. Interpretuje intencję autora, punkt widzenia lub znaczenie fragmentu, jeśli jest to odpowiednie do poziomu klasy.

Ocena celująca (6): Uczeń formułuje wnioski na podstawie przeczytanego tekstu, łączy informacje z różnych jego części i wykorzystuje je w nowym zadaniu. Tworzy własne podsumowanie, plan, odpowiedź lub inną wypowiedź opartą na tekście, samodzielnie wybierając informacje potrzebne do realizacji celu.

3. Słuchanie ze zrozumieniem

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń wyjaśnia ogólny sens bardzo krótkiej i prostej wypowiedzi oraz wskazuje najbardziej oczywiste informacje. Z pomocą podpowiedzi reaguje na podstawowe polecenia, dopasowuje usłyszaną informację do obrazka lub odpowiedzi i podaje prostą informację z nagrania.

Ocena dostateczna (3): Uczeń stosuje poznane strategie słuchania i wykonuje typowe zadania: wybiera odpowiedź, uzupełnia prostą informację, ustala kolejność wydarzeń lub zaznacza prawdę

i fałsz. Rozumie główny sens oraz część informacji szczegółowych w wypowiedziach dostosowanych do poziomu klasy.

Ocena dobra (4): Uczeń analizuje usłyszaną wypowiedź, odróżnia informacje najważniejsze od dodatkowych i porządkuje je według podanego kryterium. Rozpoznaje cel wypowiedzi, reakcję lub nastawienie mówiącego i wykorzystuje kontekst do wybrania właściwej odpowiedzi.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń uzasadnia odpowiedzi na podstawie usłyszanych informacji, wyjaśnia, z czego wynika jego wybór, i ocenia znaczenie szczegółów dla całego przekazu. Samodzielnie łączy informacje z różnych części nagrania i wykorzystuje je do rozwiązania zadania.

Ocena celująca (6): Uczeń formułuje wnioski na podstawie usłyszanej wypowiedzi, łączy kilka informacji i wykorzystuje je w nowej sytuacji. Tworzy własne podsumowanie, odpowiedź, notatkę lub dalszą wypowiedź na podstawie nagrania, samodzielnie wybierając i porządkując potrzebne treści.

4. Mówienie – tworzenie wypowiedzi ustnych

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń opisuje bardzo prostymi słowami osobę, rzecz, miejsce, czynność lub sytuację. Z pomocą wzoru, listy zwrotów lub pytań pomocniczych tworzy bardzo krótką wypowiedź na znany temat.

Ocena dostateczna (3): Uczeń stosuje poznane słownictwo i struktury, aby stworzyć krótką wypowiedź na znany temat. Przedstawia podstawowe informacje, opisuje, opowiada lub wyraża prostą opinię. Może mówić z wahaniem i popełniać błędy, które nie uniemożliwiają zrozumienia głównego sensu.

Ocena dobra (4): Uczeń analizuje temat i polecenie, wybiera potrzebne informacje i porządkuje je w logiczną wypowiedź. Rozwija odpowiedź, porównuje osoby, rzeczy, miejsca lub sytuacje i samodzielnie tworzy spójną wypowiedź odpowiednią do poziomu klasy.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń uzasadnia swoją opinię, argumentuje wybór i wyjaśnia własne stanowisko. Rozwija wypowiedź, podaje przykłady i świadomie dobiera poznane słownictwo oraz struktury do celu wypowiedzi.

Ocena celująca (6): Uczeń planuje i tworzy samodzielną, rozwiniętą wypowiedź ustną. Łączy informacje i pomysły, formułuje wnioski, modyfikuje poznane wzory i dostosowuje sposób wypowiedzi do celu i odbiorcy.

5. Pisanie – tworzenie wypowiedzi pisemnych

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń opisuje prostymi zdaniami znany temat i zapisuje podstawową informację w krótkiej formie, np. wiadomości, opisie lub odpowiedzi. Korzysta ze wzoru, planu, słowniczka lub podanych zwrotów. Błędy są liczne, ale odbiorca może zrozumieć najważniejszy sens.

Ocena dostateczna (3): Uczeń stosuje poznane słownictwo i struktury, aby napisać krótką wypowiedź zgodną z typowym poleceniem. Uwzględnia większość wymaganych informacji, łączy proste zdania i zachowuje podstawową kolejność treści. Błędy nie uniemożliwiają zrozumienia przekazu.

Ocena dobra (4): Uczeń analizuje polecenie, wybiera potrzebne informacje i porządkuje je w logiczną całość. Odróżnia formy wypowiedzi i stosuje odpowiedni układ, słownictwo oraz zwroty. Samodzielnie tworzy spójny tekst, a nieliczne błędy nie zakłócają komunikacji.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń uzasadnia opinie i decyzje, rozwija podane informacje oraz dobiera argumenty i przykłady odpowiednie do zadania. Ocenia własny tekst i poprawia go na podstawie informacji zwrotnej. Pisze spójnie, precyzyjnie i wykorzystuje szeroki zakres środków przewidzianych programem.

Ocena celująca (6): Uczeń planuje i tworzy samodzielną, rozwiniętą wypowiedź pisemną, łącząc informacje i pomysły w logiczną całość. Projektuje sposób realizacji polecenia, modyfikuje poznane wzory, formułuje wnioski i dostosowuje formę oraz sposób wypowiedzi do odbiorcy i sytuacji.

6. Reagowanie językowe

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń odpowiada na podstawowe pytania i reaguje w najprostszych sytuacjach, korzystając z podanego wzoru, listy zwrotów lub pomocy rozmówcy.

Ocena dostateczna (3): Uczeń stosuje poznane zwroty w typowych sytuacjach: pyta i odpowiada, prosi, zaprasza, proponuje, dziękuje, zgadza się, odmawia oraz przekazuje prostą informację.

Ocena dobra (4): Uczeń analizuje sytuację komunikacyjną i dobiera odpowiednią reakcję. Rozwija odpowiedź, zadaje pytania i samodzielnie podtrzymuje prostą rozmowę.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń uzasadnia swoje stanowisko, argumentuje wybór i dostosowuje reakcję do rozmówcy oraz sytuacji. Potrafi poprawić lub przeformułować wypowiedź, gdy nie została zrozumiana.

Ocena celująca (6): Uczeń tworzy i samodzielnie rozwija dialog także w nowej sytuacji. Inicjuje rozmowę, formułuje pytania, argumenty i wnioski oraz modyfikuje sposób wypowiedzi tak, aby skutecznie osiągnąć cel komunikacyjny.

7. Przetwarzanie i przekazywanie informacji

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń z pomocą wybiera najprostszą informację z tekstu, ilustracji, tabeli lub nagrania i przekazuje ją za pomocą pojedynczych słów lub prostego zdania.

Ocena dostateczna (3): Uczeń stosuje poznane sposoby przekazywania informacji: wybiera potrzebne treści i przedstawia je w prostej formie, np. jako zdanie, krótką notatkę, odpowiedź, opis lub uzupełnienie tabeli.

Ocena dobra (4): Uczeń analizuje materiał, odróżnia informacje potrzebne od dodatkowych, porządkuje je i przekazuje w innej formie odpowiedniej do zadania.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń uzasadnia wybór informacji, łączy treści z różnych części materiału i wyjaśnia ich znaczenie. Samodzielnie przekazuje najważniejsze informacje w formie odpowiedniej do celu zadania.

Ocena celująca (6): Uczeń tworzy własne podsumowanie, notatkę, wypowiedź, tabelę lub inną formę na podstawie otrzymanych informacji. Łączy informacje z różnych źródeł i samodzielnie przekształca przekaz w zakresie przewidzianym programem dla danej klasy.

8. Strategie uczenia się i korzystanie z informacji zwrotnej

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń z pomocą korzysta z ilustracji, wzoru, listy słów, słowniczka, pytań pomocniczych lub wskazówki nauczyciela.

Ocena dostateczna (3): Uczeń stosuje poznane strategie, np. korzysta z kontekstu, wyszukuje potrzebną informację, sprawdza odpowiedź i poprawia zadanie po otrzymaniu wskazówki.

Ocena dobra (4): Uczeń analizuje zadanie i dobiera sposób pracy, który pomaga mu je wykonać. Samodzielnie korzysta z dostępnych materiałów pomocniczych i informacji zwrotnej.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń uzasadnia wybór sposobu pracy, ocenia własne rozwiązanie i poprawia je na podstawie informacji zwrotnej.

Ocena celująca (6): Uczeń planuje sposób wykonania zadania, samodzielnie dobiera strategie i materiały pomocnicze, monitoruje własną pracę i formułuje wnioski dotyczące dalszego uczenia się.

9. Świadomość językowa i kulturowa

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń opisuje najprostsze elementy języka i kultury oraz wskazuje podstawowe podobieństwa lub różnice między językiem polskim a językiem obcym.

Ocena dostateczna (3): Uczeń stosuje poznane informacje o języku i kulturze w typowych zadaniach oraz dobiera podstawowe zwroty odpowiednie do sytuacji i odbiorcy.

Ocena dobra (4): Uczeń analizuje i porównuje wybrane elementy języka, zwyczaje, tradycje lub sposoby komunikowania się oraz wskazuje podobieństwa i różnice.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń uzasadnia swoje porównania, wyjaśnia znaczenie wybranych elementów językowych i kulturowych oraz ocenia, jaki sposób komunikacji jest odpowiedni w danej sytuacji.

Ocena celująca (6): Uczeń tworzy wypowiedź, prezentację lub inne zadanie łączące poznane informacje językowe i kulturowe, formułuje własne wnioski i świadomie dostosowuje komunikację do sytuacji oraz odbiorcy.

Sposób sprawdzania osiągnięć

Uczeń może pokazać spełnienie wymagań w różnych formach przewidzianych w Statucie szkoły i związanych z realizowanym programem, np. w pracy pisemnej, wypowiedzi ustnej, zadaniu ze słuchu lub czytania, dialogu, prezentacji, projekcie albo innym zadaniu językowym. W ocenie bierze się pod uwagę przede wszystkim stopień wykonania zadania, samodzielność, skuteczność przekazania treści oraz wykorzystanie wiadomości i umiejętności odpowiednich do poziomu klasy.

Dokument należy stosować łącznie z zakresem treści wynikającym z programu nauczania i planu pracy dla danej klasy. Wymagania opisują poziom działania ucznia; nie zastępują szczegółowego zakresu słownictwa, gramatyki i tematów realizowanych w poszczególnych klasach.